

THE IMPORTANCE OF STORAGE CAPACITIES IN STRENGTHENING FAMILY FARMS COMPETITIVENESS: THE CASE OF MEĐIMURJE COUNTY AND AČAKOVEC

VAŽNOST SKLADIŠNIH KAPACITETA U JABUKANJU KONKURENTNOSTI OBITELJSKE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE: SLUČAJ MEĐIMURSKE ŽUPANIJE I PŽ AČAKOVEC

LJUBAJ, Tihana & NEDANOV, Aleksandar

Abstract: *This work analyses success factors in building and operating cooperative cold storage owned by agricultural cooperative Ačakovec. Cold storage owned by family farms (producers) reduces risk, enables selling products outside of the season and expanding production. Key factors in building cold storage were incentives from Međimurje County, City of Ačakovec and Ministry of Agriculture. Cooperative financial strength was crucial in covering losses in first years of business operation.*

Keywords: *ULO cold storage, apples, agricultural cooperative, Međimurje County, Croatia*

Sažetak: *U radu se analiziraju faktori uspjeha izgradnje i poslovanja zadružne hladnjače PŽ Ačakovec. Hladnjača u vlasništvu poljoprivrednika umanjuje rizike, omogućava prodaju proizvoda izvan sezone i širenje proizvodnje. Izgradnja hladnjače ne bi bila moguća bez potpore Međimurske županije, grada Ačakovca i Ministarstva poljoprivrede, a za pokrivanje gubitaka u prvim godinama poslovanja ključna je bila financijska snaga Zadruga.*

Ključne riječi: *ULO hladnjača, jabuke, poljoprivredna zadruga, Međimurska županija, Hrvatska*

Authors' data: Tihana Ljubaj, mag.ing.agr., Agronomski fakultet Sveučilište u Zagrebu, Svetošimunska cesta 25, Zagreb, tljubaj@agr.hr; Aleksandar Nedanov, dipl.ing., Agronomski fakultet Sveučilište u Zagrebu, Svetošimunska cesta 25, Zagreb, anedanov@agr.hr

1. Uvod

Europsku poljoprivrednu politiku, a posljedično i Hrvatsku, sve više obilježava održivost i ruralni razvoj. Posti i puni potencijal održivog ruralnog razvoja nije moguće bez praćenja trendova modernog poljoprivrednog uzgoja, te skladištenja i prerade poljoprivrednih proizvoda [6]. Poljoprivredna proizvodnja ne završava berbom plodova, tek distribucijom do potrošača a možemo reći i da je poljoprivreda izvršila svoju funkciju. Samim time, poljoprivrednik je primoran odlučivati i o postupcima nakon berbe, pri čemu odluke o transportu i skladištenju imaju ključnu ulogu ne samo u sprečavanju gubitaka i truljenja uroda, nego i u ostvarivanju većeg dohotka. Mogućnost prodaje proizvoda izvan sezone osigurava veću i dohodak obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima (OPG), uz uvjet osiguranih skladišnih kapaciteta koji osiguravaju poželjnu kvalitetu ploda kroz duže vremensko razdoblje. Svrha hladnjače, kao gospodarskog oblika infrastrukture u agrobiznisu, jest upravo omogućavanje plasmana proizvoda izvan sezone i postizanje većih prodajnih cijena.

Mjere agrarne politike su bile uspješne u segmentu poticanja proizvodnje, odnosno podizanja višegodišnjih nasada, ali nisu otišle korak dalje i osigurale da skladištenje uroda bude u „rukama“ proizvođača. Nedovoljni i/ili loše organizirani rashladni kapaciteti izlažu proizvođače sezonskim oscilacijama cijena, velikom i trenutnom riziku i dugoročnoj razvojnoj nesigurnosti. Gospodarstva koja se bave površarskom i površarskom proizvodnjom osim što su površinski mala, prostorno su dispergirana prema odgovarajućim agroekološkim uvjetima [11] te kao takva nisu konkurentna i ne zadovoljavaju ekonomske uvjete za izgradnju vlastitih hladnjača. Većevanje hladnjača isključivo uz OPG, a ne trgovinu, dovodi do infrastrukturnog poticanja proizvodnje [12].

Obiteljski poljoprivredni proizvođači i zbog malih proizvodnih površina nemaju ekonomsko opravdanje koncepta „hladnjača u svako dvorište“ [12] te se njihovo udruživanje u zadrugu nameće kao rješenje problema. Primjer dobre prakse zadružnih hladnjača nalazimo u Međimurskoj županiji, gdje je locirana zadružna hladnjača poljoprivredne zadruge (PZ) Čakovec.

Cilj rada je na konkretnom primjeru determinirati faktore koji utječu na uspješnost usvajanja koncepta zadružne hladnjače i njezino uspješno poslovanje. Na temelju podataka HSZ i dostupne dokumentacije PZ Čakovec prikazani su osnovni socioekonomski pokazatelji zadružnog poslovanja. Polustrukturirani intervju s upraviteljem PZ Čakovec je proveden krajem veljače 2014. i obuhvatio je pitanja vezana uz ideju o izgradnji hladnjače, načinu financiranja izgradnje i prvih godina poslovanja, te uinku koji je hladnjača imala na površarsku proizvodnju u Županiji. Za obradu podataka korištene su standardne metode deskriptivne statistike, frekvencijske tablice te komparativna analiza prikupljenih podataka.

2. Primjer dobre prakse: PZ akovec

Me imurska županija je primjer kako nadi i probleme vezane uz otkup poljoprivrednih proizvoda, u ovom slučaju jabuka.

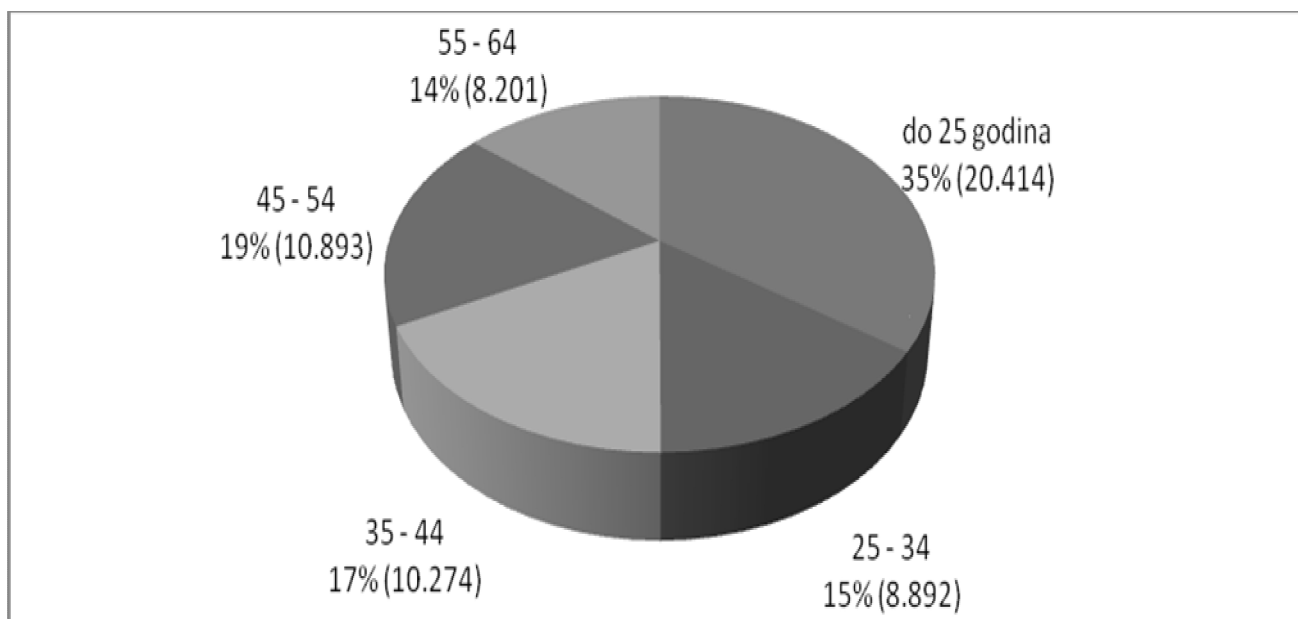
2.1. Socio-ekonomska obilježja poljoprivrede Me imurske županije

Površinom me u najmanjima, te najgušće naseljena, Me imurska županija se smjestila se između Slovenije i Maarske. Takav povoljan geoprometni položaj omogućio je razvoj prometne infrastrukture, a u potpunosti razvijena komunalna infrastruktura dostupna je u svim dijelovima županije. Gospodarstvo županije je orijentirano na proizvodnju i potrošnju roba i usluga. U strukturi gospodarstva prevladavaju trgovina (25,06%), prerađivačka industrija (20,96%) i građevinarstvo (14,18%), a značajna su i mala i srednja poduzeća [2].

Logistika i poslovne usluge su prepoznate kao izrazito bitne pošto se Me imurje zbog svog geografskog položaja, razvijene prometne infrastrukture i poduzetničkih zonama koje mogu odgovoriti prostornim zahtjevima logističke industrije ističe kao idealna lokacija za izgradnju logističkih i distribucijskih centara [10]. Relativno mali broj poslovnih subjekata u prehrambenoj industriji predstavlja značajnu igračicu na razini Hrvatske, a većinu sirovina za proizvodnju nabavljaju od lokalnih proizvođača [5].

Jedna od najvažnijih gospodarskih grana je poljoprivreda, a razvoj proizvodnje i postizanje visokih prinosa omogućuju klimatski uvjeti, položaj, odnos brežuljkastog i ravninarskog dijela i obilje vode. Iako u strukturi poljoprivredne proizvodnje dominira biljna proizvodnja, ponajviše žitarice s oko 80%, kozarstvo ima osobit značaj - me imurski kozari posjeduju 50% svih uzgojno valjanih grla i ostvaruju 37% proizvodnje kozjeg mlijeka u Hrvatskoj [5,2]. Nadalje, s obzirom na kvalitetu, tehnologiju i koncentraciju proizvodnje, županija je vodeća u (1) plantažnom vinogradarstvu i na prvom mjestu po površinama nasada jabuka u RH; (2) vinogradarstvu uz visoki udio kvalitetnih vina s geografskim porijeklom; te (3) krumpira (Tablica 1, 2 i 3) [5,2].

Važnost poljoprivrede je prepoznata i u segmentu ruralnog razvoja kroz njenu multifunkcionalnost, odnosno važnost društvene uloge, a ne isključivo proizvodnje hrane i vlakana [5,10]. Jedan od najvećih nedostataka poljoprivrede je loša obrazovna struktura poljoprivrednika i neorganiziranost obiteljskih poljoprivrednih proizvođača koji uglavnom proizvode na malim proizvodnim površinama (Tablica 4) [5]. Na OPG-ima prevladavaju žene (51%) te preko 40% članova kućanstva do 34 godine (Graf 1), a čak 98,6% stalno zaposlenih djelatnika na OPG-u ima samo praktično iskustvo [2].

Graf 1: Dobna struktura članova poljoprivrednih kućanstava (Međimurska županija), prema DZS

Skupine OPG-a	Broj kućanstava	Ukupno raspoloživa površina zemljišta, ha	Ukupno korišteno poljoprivredno zemljište, ha	Ostalo zemljište, ha
Kategorije zemljišta	20,349	34.958,60	28.901,17	6.057,43
do 1,00 ha	12,038	4804,01	2923,93	1880,08
od 1,01 do 5,00 ha	6,832	15286,73	12281,08	3005,65
5,01 do 10,00 ha	1,048	7.137,16	6.441,91	695,25
10,01 do 20,00 ha	329	4.411,72	4.088,31	323,41
više od 20,00 ha	102	3.318,98	3.165,94	153,04

Tablica 1: Struktura OPG-a prema površinama korištenog poljoprivrednog zemljišta (Međimurska županija, prema DZS)

Skupine OPG-a	Ukupno korištene oranice i vrtovi, ha	Žitarice, ha	Krumpir, ha
Kategorije zemljišta	23.156,27	18.813,14	2.007,48
do 1,00 ha	25.981,13	2.405,26	98,22
1,01 do 5,00 ha	9.827,97	8.593,04	504,57
5,01 do 10,00 ha	4.822,18	3.801,68	599,2
10,01 do 20,00 ha	3.079,14	2.103,99	613,35
više od 20,00 ha	2.602,12	1.909,17	192,14

Tablica 2: Struktura proizvodnje OPG-a: žitarice i krumpir (Međimurska županija), prema DZS

Skupine polj. ku anstava	Ukupan br. stabala (br. rodnih stabala)	Ukupna površina plantaža (rodna površina), ha
Kategorije zemljišta	467.453 (414.636)	165,13 (146,22)
do 1,00 ha	88.578 (98.942)	23 (21)
1,01 do 5,00 ha	213.840 (180.195)	82 (69)
5,01 do 10,00 ha	92.889 (87.156)	37,37 (35,22)
10,01 do 20,00 ha	28.098 (22.633)	13,18 (10,83)
više od 20,00 ha	25.777 (25.710)	10,14 (10,12)

Tablica 3: Proizvodnja jabuka na OPG-ima (Međimurska županija), prema DZS

2.2. Zadruga kao najprikladniji oblik udruživanja poljoprivrednika

Skladištenje poljoprivrednih proizvoda i osiguranje kvalitete ploda omogućava prodaju izvan sezone i ostvarivanje više prodajne cijene, a samim time i povećanje prihoda. Obilježja hrvatske poljoprivrede – mala, segmentirana i nekonkurentna gospodarstva [8] onemogućavaju primjenu koncepta „hladnjača u svako dvorište“ [12].

Pojedinačnim djelovanjem hrvatski poljoprivrednici vrlo teško dolaze do izražaja jer zbog povijesno-društvenog naslijeđa i sitne posjedovne strukture obiteljskih gospodarstava ne mogu ravnopravno i uspješno sudjelovati u europskim integracijama. Stoga je udruživanje proizvođača jedan od najvažnijih nadilaženja ovog problema, a zadružno poslovanje, zbog svojih karakteristika i tradicije našim prostorima predstavlja prikladan oblik samoupravljanja u udruživanju.

Zadruga predstavlja vrstu „logističke potpore“ zadrugarima kako bi se rasteretilo i oslobodilo njihovo dragocjeno vrijeme u svrhu proizvodnje onoga što najbolje znaju. Upravo zbog toga sve više i broj manjih poljoprivrednika u RH traži rješenja u zadružnom modelu poduzetništva kako bi smanjili troškove poslovanja i omogućili si zajedničko investiranje u skupu mehanizaciju i potrebite infrastrukturne kapacitete poput hladnjače ili skladišnih prostora koji u vlasništvu zadruge, služe interesima njenih članova.

Zadruga je hibridna organizacija koje istovremeno djeluje i kao dragovoljno udruženje i kao klasično poduzeće [9]. Zakon o zadrugama [13] definira zadrugu kao posebno autonomno dragovoljno društvo osoba utemeljeno na sedam zadružnih načela (*otvoreno članstvo, demokratska kontrola, participacija/gospodarska suradnja članova, samostalnost, obrazovanje, međuzadružna suradnja, briga za zajednicu*) koja obavlja svoje djelatnosti s isključivim ciljem zadovoljavanja potreba članova kroz zajedničko vlasništvo (nad preferiranim dijelovima ili cijelom imovinom) i podjelu dobiti na temelju aktivnog poslovanja putem zadruge. Prema spomenutom Zakonu, zadruge su dužne nakon pokrivanja gubitaka iz prethodnog razdoblja, iz ukupne dobiti utvrđene godišnjim obračunom izdvajati najmanje 30% svoje zadružne dobiti za razvoj zadružnog poslovanja i najmanje 5% u obvezne priuve. Na taj način

zadruga poslovnim investiranjem doprinose održivom lokalnom razvoju društva koji se očituje u otvaranju novih i zadržavanju postojećih radnih mjesta, smanjenju siromašnosti i ekonomije, poticanju lokalne štednje i ulaganja, izgradnji socijalnog kapitala te davanju konkretnih rješenja za probleme regionalnog i lokalnog razvoja u sektoru zdravstva, električne energije, telekomunikacija, vodnog gospodarenja, turizma, obrta i dr. [3]. Jasno je vidljivo kako zadružno poslovanje osim na ekonomskoj dimenziji naglasak stavlja i na biološko-ekološkoj, sociokulturnoj, te u novije vrijeme i politici [7]. Korisnici njenih usluga (članovi) postaju svjesni svoje uloge i važnosti u društvu, razvijaju osjećaj pripadnosti i doprinose održavanju socijalne kohezije unutar zadružnog poslovanja.

Stoga ne čudi da svjetska literatura sve više ističe kako zadružno poduzetništvo, u današnje vrijeme, kada poljoprivreda postaje industrija temeljena na znanju ima višestruki utjecaj na ruralni ekonomski rast zbog kojih će i dalje imati važnu ulogu u poljoprivrednom sektoru [1].

2.3. Izgradnja hladnja e Poljoprivredne zadruge akovec

O dugogodišnjoj tradiciji voćarske proizvodnje na području Međimurske županije svjedoči i podatak kako je još u 19. st. (1887.) u Kotoribi započeta osnovana i voćarska škola. Krajem 1990.-tih Udruženje voćara na području akovca je prepoznala nužnost izgradnje vlastite hladnja e. Udruženje nije realiziralo ideju, a Poljoprivredna zadruženje akovec (Zadruženje) (Tablica 4) prihvatila je inicijativu poljoprivrednika koji su ujedno bili i njezini članovi. Poljoprivrednici, ne specijalizirani voćari, imali su mogućnosti i želju za proširenjem proizvodnje jabuka, ali nemogućnost skladištenja i „rastere ivanja“ tržišta u sezoni im to nije dozvoljavalo. Ministarstvo poljoprivrede, osim što je poticalo podizanje višegodišnjih nasada, poticalo je i kapitalna ulaganja. Kako bi ispunila uvjete natječaja, za izgradnju hladnja e Zadruženje je morala imati potporu lokalne zajednice – Županija je projekt sufinancirala sa 500.000,00 kn, a Grad akovec je oprostio komunalni doprinos u iznosu od 400.000,00 kn. Uz odobrenih 2.000.000 kn sredstava Ministarstva, Zadruženje je odobren i 10-godišnji kredit.

Upravitelj Zadruženja pojašnjava kako je izgradnja hladnja e kapaciteta 2.000 tona započeta u siječnju 2004., završena je u rujnu iste godine kada su i uskladištene prve jabuke. Iako prve godine nije korišten cijeli kapacitet, ne zbog nedostatne količine jabuke nego poljoprivrednika koji su „licitirali“ oko otkupne cijene, hladnja e danas posluje punim kapacitetom. Na izgradnji 13 ULO komora, svaka kapaciteta 130 – 203 tone, mogu se dodati nove komore i tako proširiti kapacitet. Hladnja e je locirana blizu Carinarnice, na zemljištu u vlasništvu Zadruženja.

Zadruženje sa zadruženjima i kooperantima sklapa ugovor o otkupu jabuka i na taj način oslobađa proizvođače od sudjelovanja u troškovima skladištenja i prodaje, te preuzima rizik na sebe. Dobit od prodaje jabuka ostaje Zadruženju, koja također pokriva i eventualne gubitke. Kako ističe direktor Zadruženja, upravo zbog činjenice da se radi o „snažnoj“ zadruženju dugogodišnje tradicije, koja prihode ostvaruje i iz drugih

djelatnosti (ratarstva, sto arstva, vinogradarstva, poljoprivrednih usluga, otkupa i trgovine) bilo je mogu e realizirati takvu investiciju i podnijeti po etno poslovanje s gubitkom te se nositi sa svim rizicima koji se javljaju nakon otkupa jabuke.

Hladnja a primjenjuje ULO tehnologiju, nakon zatvaranja komora razina kisika se snižava na 2% pove anjem razine CO₂ te se jabuka u takvim uvjetima „na granici života i smrti“ uva do njenog plasmana na tržište. Nakon otvaranja, komore se prazne u roku dva do tri tjedna. Kako bi se sa uvala kvaliteta, jabuku je nakon berbe potrebno što prije uskladištiti te se zbog toga njena kvaliteta kontrolira na izlasku iz komora. Svaki poljoprivrednik uo i berbe dobiva potreban broj boks paleta, kapaciteta 300 kg, koje transportira do hladnja e.

Osim što je prva izgradila zadružnu hladnja u, Zadruga je i prva razvila robnu marku jabuke – „Reginu“ koju prodaje u trgova kim lancima Kauflanda i NTL-a, te ljeti na obali. Otkupna cijena jabuke je oko 2 kn, a prodajna oko 4 kn. Razlika od dvije kune pokriva troškove skladištenja. Ministarstvo je prijašnjih godina otkup subvencioniralo sa 50 lipa i tako održavalo otkupnu cijenu.

Nakon što se sve komore isprazne, u razdoblju do berbe (srpanj – rujan) u hladnja i se mogu uvati druge kulture, ali takva se praksa izbjegava i razdoblje od dva do tri mjeseca se koristi za saniranje i iš enje hladnja e. U hladnja i je trajno zaposleno pet djelatnika i po potrebi se zapošljava sezonska radna snaga.

Direktor hladnja e isti e kako se javlja potreba za proširenjem kapaciteta, ali da se Zadruga još ne e upuštati u takvu investiciju. Nadalje isti e kako je izgradnja hladnja a, ili druge poljoprivredne infrastrukture, putem udruživanja poljoprivrednika poželjna, ali nemogu a bez dobrog financijskog zale a. Ono što je pokazalo njihovo iskustvo, ali i iskustvo poljoprivrednih organizacija u drugim lanicama Unije, jest da su uspjeli samo oni koji su imali dovoljan financijski kapital da pokriju gubitke u prvim godinama poslovanja. Osim financijske podloge, infrastrukturne kapacitete ja poželjno graditi u podru jima gdje oni ne postoje jer je samim time ve a vjerojatnost da se ostvari pozitivan financijski rezultat.

Naziv zadruge	POLJOPRIVREDNA ZADRUGA AKOVEC za poljoprivrednu proizvodnju, trgovinu i usluge
Sjedište (županija)	Dr. Ivana Novaka 1, akovec (Međimurska županija)
Godina osnivanja	1.7.1765.
Djelatnost (Državni zavod za statistiku)	Uzgoj žitarica (osim riže), mahunarki i uljanog sjemena
Pretežna poslovna aktivnost - djelatnost	Kooperacija, prodaja poljoprivrednih proizvoda, repromaterijala i sjemenske robe, otkup poljoprivrednih proizvoda (jabuka, luk, krumpir); uzgoj i prerada povrća i povrća (robna marka REGINA)
Upravitelj	Branko Krnjak, dipl.ing.agr.
Broj zaposlenih	73
Broj zadrugara	70
Broj kooperanata	1500

Tablica 4: Osnovni podaci o PZ akovec

3. Zaključak

Distribucija proizvoda do potrošača označava kraj poljoprivredne proizvodnje. Nakon berbe ključnu ulogu u određivanju kvalitete i postizanju veće cijene imaju hladnjače. Nedovoljni i/ili loše organizirani skladišni kapaciteti izlažu poljoprivrednike sezonskim oscilacijama cijena, rizicima i razvojnoj nesigurnosti. Zbog malih proizvodnih površina karakterističnih za hrvatsku poljoprivredu vezivanje hladnjača za OPG je moguće kroz izgradnju zadružnih hladnjača. Prva hrvatska zadružna hladnjača izgrađena je 2004. i u vlasništvu je PZ akovec. Uspješno poslovanje ne bi bilo moguće bez financijske snage zadruge, koja je gubitke prvih godina poslovanja mogla pokrivati iz svojih drugih djelatnosti. Upravo mogućnost osiguranja financijskog kapitala direktor Zadruga ističe kao ključni čimbenik uspjeha, zajedno s vlastitim zemljištem i potporom lokalne zajednice.

4. Literatura

- [1] Acs, J. Z.; Armington, C. (2004): New firm Survival and Human Capital, *Dostupno na: <https://papers.econ.mpg.de/egp/discussionpapers/2004-14.pdf>*
Pristup: 21-02-2014
- [2] Državni zavod za statistiku (2003): Popis poljoprivrede 2003., *Dostupno na: <http://www.dzs.hr/>*, *Pristupljeno: 14-02-2014.*
- [3] Hrvatski savez zadruga-HSZ (2005): Promicanje razvoja zadrugarstva u Hrvatskoj: neke smjernice za institucije koje se bave lokalnim i regionalnim gospodarskim razvojem, Financijska potpora dobivena kroz Program EU-a CARDS 2001, Zagreb

- [4] Hrvatski savez zadruga-HSZ (2013): Evidencijski list PZ akovec
- [5] Jagušić i sur. (2009.): Strategija ruralnog razvoja Međimurske županije, *Dostupno na: <http://www.redea.hr/images/stories/razno/strategija-ruralnog-razvoja-medjimurske-zupanije.pdf>* *Pristup:* 14-02-2014
- [6] Jašić, M., (2011.): Tipovi i vrste CA hladnjača, *Dostupno na: <http://www.tehnologijahrane.com/tehnologijavoca-i-povrca/tipovi-i-vrste-ca-hladnjaca>* *Pristup:* 31-01-2014
- [7] Lay, V. (2007): *Razvoj sposoban za budućnost-prinosi promišljanju održivog razvoja Hrvatske*, Institut društvenih znanosti "Ivo Pilar", ISBN:978-953-666-53-9 Zagreb, str. 321-325
- [8] Ljubaj, T. i sur. (2012): Socio-ekonomske promjene u ruralnim područjima Istarske županije, *Agronomski glasnik*, 74,1, (srpanj 2012.), str. 31-50
- [9] Mooney, P.; Gray, T. W. (2002): Cooperative Conversation and Restructuring In Theory and Practice, *Dostupno na: <http://www.rurdev.usda.gov/supportdocuments/rr185.pdf>* *Pristup:* 20-02-2014
- [10] Strategija razvoja Međimurske županije 2011.-2013. (2011). *Dostupno na http://www.medjimurska-zupanija.hr/images/sjednice_skupstine_2011/13/RSMZ_2011_2013.pdf* *Pristup:* 14-02-2014
- [11] Tratnik, M, i sur. (2004): Modeliranje i optimizacija mreže hladnjača za voće i povrće pri obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, završno izvješće projekta, Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva RH-Vijeće za istraživanja u poljoprivredi, *Dostupno na: <http://www.savjetodavna.hr/adminmax/researches/0104008h.pdf>* *Pristup:* 11-10-2012
- [12] Tratnik, M, i sur. (2006): Organizacijsko-ekonomski koncept zadružne mreže hladnjača za voće i povrće OPG-a u RH, *Dostupno na: <https://bib.irb.hr/datoteka/244728.Organizacijsko-ekonomski.doc>* *Pristup:* 11-10-2012
- [13] Zakon o zadrugama, Narodne novine 31/2011, *Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2011_03_34_764.html*

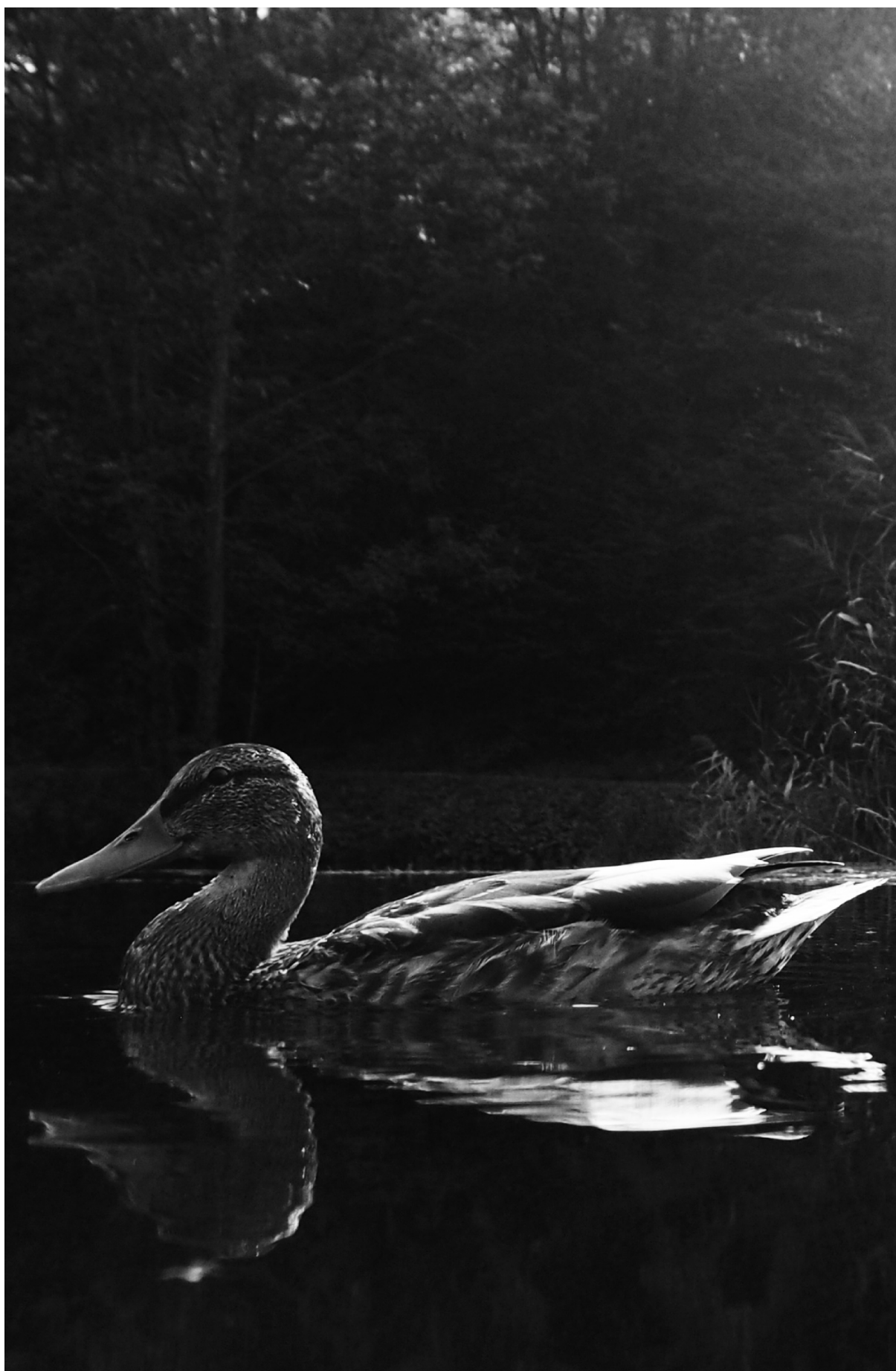

Photo 044. Mallard on Jankovac / Divlja patka na Jankovcu